Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ENTONIJA MAIKLA KOLINSA
[*ANTHONY MICHAEL COLLINS*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 31. martā [1]

Lieta C-473/20

INVEST FUND MANAGEMENT
pret
Komisia za finansov nadzor

Sofiyski rayonen sad (Sofijas rajona tiesa, Bulgārija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Finanšu instrumentu tirgi – Direktīva 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) – 72. pants – Prospekta būtiskās daļas, ko pastāvīgi aktualizē – 99.a panta r) punkts – Finansiālas sankcijas

I. Ievads

1. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesa tiek lūgta izskatīt vienu no punktiem, kuros Direktīva 2009/65/EK [2] rada līdzsvaru starp ieguldītāju aizsardzības nodrošināšanu un pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu (PVKIU) sertifikātu brīvas aprites veicināšanu Eiropas Savienībā [3]. It īpaši tajā ir lūgts padoms par to, vai ieguldījumu sabiedrību un pārvaldības sabiedrību vadības, pārvaldības un pārraudzības padomes locekļu identitāte ir būtiska prospekta daļa, kas ir pastāvīgi jāaktualizē saskaņā ar Direktīvas 2009/65 72. pantu.

2. Lūgums ir radies turpinājumā izklāstītajos apstākļos. *Invest Fund Management AD* pārvalda piecus ieguldījumu fondus. To regulē un uzrauga *Komisia za finansov nadzor* (Finanšu uzraudzības komisija, Bulgārija) (turpmāk tekstā – "*FSC*"). 2019. gada 28. augustā attiecīgajā valsts tirdzniecības reģistrā tika veikts ieraksts, ka *Invest Fund Management* valdē ir iekļauti divi jauni locekļi, kuriem nav izpildpilnvaru. Saskaņā ar *FSC* teikto, *Invest Fund Management* bija jāaktualizē prospekti katram no pieciem tā pārvaldītajiem ieguldījumu fondiem 14 dienu laikā. Šis termiņš beidzās 2019. gada 11. septembrī. *Invest Fund Management* prospektus aktualizēja 2019. gada 17. oktobrī.

[1] Oriģinālvaloda – angļu.

[2] Direktīva 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV 2009, L 302, 32. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/91/ES (2014. gada 23. jūlijs) (OV 2014, L 257, 186. lpp.).

[3] Direktīvas 2009/65 3. apsvērums.

3. 2020. gada 15. aprīlī *FSC* pieņēma piecus atsevišķus lēmumus par naudas sodu piemērošanu *Invest Fund Management*. Pēdējais minētais apstrīdēja šos lēmumus un sodus *Sofiyski rayonen sad* (Sofijas rajona tiesa, Bulgārijas Republika), kas pēc savas iniciatīvas nolēma uzdot Tiesai četrus prejudiciālus jautājumus par attiecīgo Savienības tiesību aktu noteikumu interpretāciju. Šie jautājumi iedalāmi divās kategorijās. Pirmie trīs jautājumi attiecas uz jēdziena "prospekta būtiskās daļas" nozīmi un it īpaši to, vai jaunu direktoru, kuriem nav izpildpilnvaru, iecelšana pārvaldības sabiedrības valdē ir būtiska daļa, tādējādi uzliekot šai sabiedrībai pienākumu saskaņā ar Direktīvas 2009/65 72. pantu aktualizēt tās pārvaldīto fondu prospektus. Ceturtais jautājums attiecas uz *FSC* pilnvarām uzlikt sodus par šī iespējamā pienākuma neizpildi.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

4. Direktīvas 2009/65 3. apsvērumā ir norādīts, ka tā koordinē valsts tiesību aktus, kas reglamentē kolektīvo ieguldījumu uzņēmumus, lai Eiropas Savienībā tuvinātu konkurences nosacījumus starp šādiem uzņēmumiem, vienlaikus nodrošinot efektīvāku un vienotāku aizsardzību sertifikātu turētājiem. Šāda koordinācija atvieglo ierobežojumu atcelšanu PVKIU sertifikātu brīvai apritei.

5. IX nodaļā "Saistības attiecībā uz informāciju, ko sniedz ieguldītājiem" ir ietvertas informācijas prasības triju kategoriju informācijas obligātas izpaušanas veidā, proti, prospekta un periodisko pārskatu publicēšana (68.–75. pants), citas informācijas publicēšana (76.–77. pants) un pamatinformācija ieguldītājiem (78.–82. pants).

6. 68. pantā ir noteikts:

"1. Ieguldījumu sabiedrība un pārvaldības sabiedrība attiecībā uz katru tās pārvaldīto kopīgo fondu publicē šādu informāciju:

a) prospektu;

[..]."

7. Saskaņā ar 69. pantu:

"1. Prospektā iekļauj informāciju, kas ieguldītājiem vajadzīga, lai pamatoti novērtētu viņiem piedāvāto ieguldījumu un jo īpaši ar to saistītos riskus.

Prospektā neatkarīgi no ieguldītajiem finanšu instrumentiem iekļauj skaidru un viegli saprotamu paskaidrojumu par fonda riska profilu.

Prospektā iekļauj vai nu:

a) informāciju par atjaunināto atlīdzības politiku, tostarp, bet ne tikai, aprakstu par to, kā tiek aprēķināta atlīdzība un pabalsti, un to personu identitāti, kuras atbildīgas par atlīdzības un pabalstu piešķiršanu, tostarp atlīdzības komitejas sastāvu, ja šāda komiteja pastāv; vai

b) kopsavilkumu par atlīdzības politiku un paziņojumu par to, ka informācija par atjaunināto atlīdzības politiku, tostarp, bet ne tikai, aprakstu par to, kā tiek aprēķināta atlīdzība un pabalsti, un to personu identitāti, kuras atbildīgas par atlīdzības un pabalstu piešķiršanu, tostarp atlīdzības komitejas sastāvu, ja šāda komiteja pastāv, ir pieejama, izmantojot tīmekļa vietni – tostarp atsauci uz šo tīmekļa vietni –, un ka kopija papīra formātā būs pieejama pēc pieprasījuma bez maksas.

2. Prospektā ietver vismaz I pielikuma A sarakstā paredzēto informāciju, ja šī informācija jau nav iekļauta fonda nolikumā vai dibināšanas dokumentos, ko prospektam pievieno saskaņā ar 71. panta 1. punktu.

[..]"

8. Direktīvas 2009/65 I pielikuma A saraksta 1.8. punktā ir minēti "[pārvaldības sabiedrības vai ieguldījumu sabiedrības] sabiedrības vadības, pārvaldības un pārraudzības struktūru locekļu vārdi un amati. Ziņas par galveno darbību, ko viņi veic ārpus sabiedrības, ja tai ir būtisks sakars ar šo sabiedrību."

9. Direktīvas 2009/65 70. pantā ir noteikts:

"1. Prospektā norāda, kādās aktīvu kategorijās PVKIU ir pilnvarots veikt ieguldījumus. Prospektā norāda, ja ir atļauti darījumi ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, šajā gadījumā prospektā iekļauj skaidru paziņojumu, kurā norāda, vai šīs darbības var veikt cenu fiksēšanas nolūkā vai nolūkā sasniegt ieguldījumu mērķi, kā arī iespējamo atvasinātu finanšu instrumentu izmantošanas rezultātu attiecībā uz riska profilu.

2. Ja PVKIU galvenokārt veic ieguldījumus 50. pantā noteikto aktīvu kategorijās, kas nav pārvedami vērtspapīri vai naudas tirgus instrumenti, vai ja PVKIU veic akciju vai parāda vērtspapīru indeksa replikāciju saskaņā ar 53. pantu, tā prospektā un attiecīgā gadījumā tirgvedības paziņojumos iekļauj skaidri pamanāmu paziņojumu, kas pievērš uzmanību ieguldījumu politikai.

3. Ja portfeļa sastāva vai iespējami izmantoto portfeļa pārvaldības metožu dēļ PVKIU neto aktīvu vērtība var izrādīties ļoti nepastāvīga, PVKIU prospektā un attiecīgā gadījumā tirgvedības paziņojumos iekļauj skaidri pamanāmu paziņojumu, kas vērš uzmanību uz šo iezīmi.

[..]"

10. 71. pantā ir paredzēts:

"1. Fonda nolikums un ieguldījumu sabiedrības dibināšanas dokumenti ir prospekta neatņemama sastāvdaļa un ir tam jāpievieno.

[..]"

11. Saskaņā ar 72. pantu:

"Prospekta būtiskās daļas pastāvīgi aktualizē".

12. Direktīvas 2009/65 99. panta 1. punktā ir noteikts:

"Neskarot 98. pantā minētās kompetento iestāžu uzraudzības pilnvaras un dalībvalstu tiesības paredzēt un noteikt kriminālsodus, dalībvalstis izstrādā noteikumus par administratīviem sodiem un citiem administratīviem pasākumiem, kas piemērojami uzņēmumiem un personām par to valsts noteikumu pārkāpumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu.

Ja dalībvalstis nolemj neizstrādāt noteikumus attiecībā uz administratīviem sodiem par pārkāpumiem, kuriem piemēro valsts krimināltiesības, tās informē Komisiju par attiecīgajām krimināltiesību normām.

Administratīvie sodi un citi administratīvie pasākumi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.

[..]"

13. Direktīvas 2009/65 99.a pantā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina, lai to normatīvie vai administratīvie akti, ar kuriem transponē šo direktīvu, paredzētu sankcijas jo īpaši šādos gadījumos:

[..]

r) ieguldījumu sabiedrība vai – attiecībā uz katru tās pārvaldīto kopīgo fondu – pārvaldības sabiedrība atkārtoti nepilda pienākumus attiecībā uz ieguldītājiem sniedzamo informāciju, ko paredz valsts noteikumi, ar kuriem transponē 68. līdz 82. pantu;

[..]."

B. Bulgārijas tiesības

14. *Zakon za deynostta na kolektivnite investitsionni shemi i na drugi predpriyatiya za kolektivno investirane* (Likums par kolektīvo ieguldījumu shēmu un citu kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu darbību, 2011. gada 4. oktobra *DV* Nr. 77, turpmāk tekstā – "*ZDKISDPKI*") 1. pantā ir noteikts, ka likums tostarp reglamentē kolektīvo ieguldījumu shēmas un pārvaldības sabiedrības, un valsts uzraudzību par to ievērošanu.

15. Tā 3. pantā ir noteikts:

"Šī likuma 1. pantā minētās personas [..] regulē un uzrauga Finanšu uzraudzības komisija, turpmāk tekstā – "Komisija", kā arī komisijas priekšsēdētāja vietnieks un nodaļas "Nadzor na investitsionnata deynost" (Ieguldījumu darbības uzraudzības nodaļa) vadītājs, turpmāk tekstā – "priekšsēdētāja vietnieks".

16. *ZDKISDPKI* (grozīts, 2018. gada *DV* Nr. 15, spēkā no 2018. gada 16. februāra) 56. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Ja notiek jebkādas izmaiņas kolektīvo ieguldījumu shēmas prospektā iekļautajās būtiskajās daļās, prospektu atjaunina un iesniedz komisijai 14 dienu laikā pēc izmaiņām."

17. *ZDKISDPKI* 273. panta 1. punktā (līdzšinējais 204. pants, 2013. gada *DV* Nr. 109, spēkā no 2013. gada 20. decembra) ir noteikts:

"(1) Ikvienam, kurš izdara vai pieļauj pārkāpumu:

10. [jaunā redakcija, 2016. gada *DV* Nr. 76, [..] spēkā no 2016. gada 30. septembra, līdzšinējais 9) apakšpunkts, ar grozījumiem un papildinājumiem – 2019. gada *DV* Nr. 102] [..] attiecībā uz 56. panta 1. punktu [..], uzliek naudas sodu [..] no 4000 līdz 5 000 000 [levu (BGN)] apmērā;

[..].

(5) Par pārkāpumiem, kas minēti 1. punktā un ko izdarījušas juridiskas personas vai individuāli uzņēmumi, uzliek finansiālu sodu šādā apmērā:

[..].

10. [jaunā redakcija, 2016. gada *DV* Nr. 76, spēkā no 2016. gada 30. septembra, līdzšinējais 9) apakšpunkts, ar grozījumiem, 2019. gada *DV* Nr. 102] par pārkāpumiem, kas minēti 1. punkta 10) apakšpunktā, – no 10 000 līdz 5 000 000 BGN, atkārtota pārkāpuma gadījumā – no 20 000 līdz 10 000 000 BGN."

18. *ZDKISDPKI* papildnoteikumu 1. punktā paredzēts, ka tā izpratnē:

"[..]

21) "Atkārtots pārkāpums" ir tad, ja gada laikā ir izdarīti trīs vai vairāki administratīvie pārkāpumi, pārkāpjot likuma vai ar to saistītu administratīvo aktu noteikumus."

19. Papildnoteikumu 2. punktā teikts, ka ar *ZDKISDPKI* tiek transponētas Direktīvas 2009/65 prasības.

III. Strīds pamatlietā un prejudiciālie jautājumi

20. *Invest Fund Management* ir sabiedrība, kas ir reģistrēta Bulgārijas Komercreģistrā un Bezpeļņas juridisko personu reģistrā. Tā pārvalda piecus ieguldījumu fondus, proti, *Invest Aktiv*, *Invest Klassik*, *Global Opportunities*, *Invest Konservativen Fond* un *Invest Obligatsii*. Tās darbību regulē un uzrauga *FSC*.

21. Veicot attālinātu *Invest Fund Management* darbības pārbaudi, *FSC* konstatēja, ka 2019. gada 28. augustā attiecīgajā komercreģistrā tika veikts ieraksts, ka *Invest Fund Management* valdē ir iekļauti divi jauni locekļi, kuriem nav izpildpilnvaru un kuriem netika uzticētas vadības funkcijas. *FSC* uzskatīja, ka *Invest Fund Management* bija jāaktualizē prospekti katram no pieciem ieguldījumu fondiem, ko tā pārvaldīja, tiesību aktā paredzētajā 14 dienu termiņā, kas bija beidzies 2019. gada 11. septembrī. *Invest Fund Management* to izdarīja tikai 2019. gada 17. oktobrī.

22. Tā kā paredzētajā termiņā tika konstatēta šī bezdarbība, *FSC* pieņēma piecus atsevišķus lēmumus, katrā no tiem tika konstatēts, ka attiecībā uz katru ieguldījumu fondu ir izdarīts administratīvs pārkāpums. Pēc tam *FSC* priekšsēdētāja vietnieks izdeva piecus atsevišķus paziņojumus par naudas sodu, no kuriem katrs paredzēja finansiālu sodu 10 000 BGN apmērā

Invest Fund Management saskaņā ar 273. panta 5. punkta 10. apakšpunktu, interpretējot to kopsakarā ar *ZDKISDPKI* 273. panta 1. punkta 10. apakšpunktu, jo *Invest Fund Management* nav izpildījusi *ZDKISDPKI* 56. panta 1. punktā noteikto juridisko pienākumu.

23. *Invest Fund Management* apstrīdēja šos lēmumus un ar tiem uzliktos sodus *Sofiyski rayonen sad* (Sofijas rajona tiesa). Pamatlietā apstrīdētais 2020. gada 15. aprīļa paziņojums par naudas sodu tika izdots par to, ka *Invest Fund Management* nav laikus aktualizējusi ieguldījumu fonda *Invest Obligatsii* prospektu.

24. Šīs tiesvedības laikā iesniedzējtiesa pēc savas iniciatīvas konstatēja, ka, lai izlemtu tai izskatāmo strīdu, tā saskaņā ar LESD 267. panta otro daļu uzdos Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Kādu nozīmi Savienības likumdevējs vēlējās piešķirt prospekta "būtisko daļu" jēdzienam, kā tas tiek lietots [Direktīvas 2009/65] 72. pantā?

2) Vai [Direktīvas 2009/65] 69. panta 2. punkta noteikums ir jāinterpretē tādējādi, ka jebkuras izmaiņas minimāli norādāmajā informācijā prospektos, kas paredzēta I pielikuma A sarakstā, vienmēr ir ietvertas jēdzienā "būtiskās daļas" direktīvas 72. panta izpratnē un tāpēc prospekti ir laikus jāaktualizē?

3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir noliedzoša, vai ir jāuzskata, ka informācija par konkrētas pārvaldības sabiedrības valdes locekļu personāla sastāva izmaiņām, ja šiem valdes locekļiem nav izpildpilnvaru un netika uzticētas administratīvas funkcijas, ir ietverta jēdzienā "būtiskās daļas", kā tas tiek lietots [Direktīvas 2009/65] 72. pantā?

4) Vai [Direktīvas 2009/65] 99.a panta r) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pārvaldības sabiedrībai – attiecībā uz katru tās pārvaldīto ieguldījumu fondu – ir pieļaujams uzlikt sodu tikai tad, ja tā atkārtoti nepilda pienākumus attiecībā uz ieguldītājiem sniedzamo informāciju, ko paredz valsts tiesību normas, ar kurām transponē [Direktīvas 2009/65] 68.–82. pantu?"

IV. Tiesvedība Tiesā

25. *Invest Fund Management*, *FSC*, Vācijas, Itālijas, Luksemburgas un Polijas valdības un Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus.

26. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 24. panta otro daļu Tiesa aicināja Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (EVTI) rakstveidā atbildēt uz konkrētiem jautājumiem un piedalīties tiesas sēdē.

27. *Invest Fund Management*, *FSC*, Luksemburgas valdība, Komisija un EVTI iesniedza apsvērumus šajā 2022. gada 26. janvāra tiesas sēdē.

V. Juridiskais vērtējums

A. Jautājumi par jēdziena "būtiskās daļas" interpretāciju

28. Uzdodot pirmos divus jautājumus, iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai Direktīvas 2009/65 I pielikuma A sarakstā norādītā informācija, kas ir jāiekļauj prospektā, ir daļa no "prospekta būtiskajām daļām" saskaņā ar šīs direktīvas 72. pantu un tādēļ tā ir jāaktualizē.

29. Nav strīda par to, ka jēdziens "prospekta būtiskās daļas" nav definēts piemērojamos Savienības vai valsts tiesību aktos. Interesanti ir arī norādīt, ka savā atbildē uz Tiesas jautājumiem EVTI norādīja, ka tā nav nedz lūgta izdot, nedz izdevusi norādījumus par šī termiņa piemērošanu vai ieviešanu.

30. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa izriet, ka tādas Savienības tiesību normas teksts, kurā tās satura un tvēruma noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Eiropas Savienībā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā tiesību normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi [4].

31. Šādos apstākļos Direktīvas 2009/65 72. pantā lietotajam terminam "prospekta būtiskās daļas" jābūt autonomai un vienveidīgai interpretācijai visā Eiropas Savienībā. Šāda pieeja turklāt atbilst direktīvas mērķim, proti, koordinēt valsts tiesību aktus, kas reglamentē kolektīvo ieguldījumu uzņēmumus, lai tuvinātu konkurences nosacījumus, citiem vārdiem sakot, radītu līdzvērtīgus konkurences apstākļus, vienlaikus panākot efektīvu un vienveidīgāku ieguldītāju aizsardzību [5].

32. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai attiecīgās normas formulējums, šajā gadījumā "prospekta būtiskās daļas" Direktīvas 2009/65 72. pantā, bet arī tās konteksts un ar tiesisko regulējumu, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi [6].

33. Vārdu "būtisks" var raksturot dažādi – kā "izšķirīgu", "būtiski svarīgu" vai "nepieciešamu". "Daļa" ir "sastāvdaļa" vai "elements". Izteiciens "būtiskās daļas" ir iekļauts Direktīvas 2009/65 IX nodaļas iedaļā "Prospekta un periodisko pārskatu publicēšana". Tas tieši izriet no noteikumiem, kas paredz informāciju, kura ir jāiekļauj prospektā [7]. Man šķiet, ka gadījumā, ja likumdevējs pieprasa, lai prospektā būtu iekļauta noteikta informācija, šī informācija pēc definīcijas ir šī dokumenta būtiski svarīga vai nepieciešama sastāvdaļa. Tādējādi šī informācija atbilst vārda burtiskajai nozīmei, ka šāda informācija ir prospekta "būtiska daļa", kas saskaņā ar Direktīvas 2009/65 72. pantu ir jāaktualizē.

34. Direktīvas 2009/65 69. panta 2. punktā, kurā ir precizēts, ka "prospektā ietver vismaz I pielikuma A sarakstā paredzēto informāciju", tas ir īpaši skaidri norādīts. Vārdu "ietver vismaz" iekļaušana norāda, ka informācija, uz kuru attiecas šis saraksts, ir nepieciešama un svarīga prospekta daļa, kādēļ likumdevējs to uzskatīja par būtisku prospekta daļu, kas izmaiņu gadījumā ir jāaktualizē.

4 Spriedums, 2014. gada 11. septembris, *Gruslin* (C-88/13, EU:C:2014:2205, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

5 Direktīvas 2009/65 3. apsvērums.

6 Spriedums, 2019. gada 28. februāris, *Meyn* (C-9/18, EU:C:2019:148, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

7 Direktīvas 2009/65 69. panta 1. un 2. punkts, 70. panta 1.–3. punkts un 71. pants.

35. Kā skaidro EVTI, no Direktīvas 2009/65 69. panta 1. punkta teksta izriet, ka prospektā ir iekļauta informācija, kas ir "vajadzīga", lai ieguldītāji varētu pieņemt apzinātus lēmumus. Tā kā informācija, kas sniegta I pielikuma A sarakstā, kura ir minēta tās 69. panta 2. punktā, ir minimālais obligātais prospekta saturs, šī informācija loģiski jāuzskata par "vajadzīgu" Direktīvas 2009/65 69. panta 1. punkta izpratnē. Tā kā PVKIU prospekti neatbilst Direktīvai 2009/65, ja vien tajos nav ietverta vismaz visa tās I pielikuma A sarakstā paredzētā informācija, jēdziens "prospekta būtiskās daļas" šīs direktīvas 72. panta izpratnē ir jāsaprot tādējādi, ka tas ietver vismaz visu šo informāciju.

36. Šo Direktīvas 2009/65 72. panta gramatisko un sistēmisko interpretāciju atbalsta arī mērķtiecīga pieeja tā interpretācijai. Saskaņā ar 69. panta 1. punkta pirmo daļu prospekta mērķis ir ļaut ieguldītājiem pamatoti novērtēt tiem piedāvāto ieguldījumu un ar to saistītos riskus. Direktīvas 2009/65 69. panta 2. punktā, lasot to kopsakarā ar tās 1. pielikuma A saraksta 1.8. punktu, ir noteikts, ka prospektā jāiekļauj vadības, pārvaldības un pārraudzības struktūru locekļu vārdi un amati uzņēmumā, kā arī informācija par viņu galvenajām darbībām ārpus uzņēmuma, ja tām ir nozīme attiecībā uz šo uzņēmumu[8]. Nav apstrīdēts fakts, ka direktori, kuriem nav izpildpilnvaru, ir "uzņēmuma vadības, pārvaldības un pārraudzības struktūru locekļi". Tiesas sēdē *FSC*, EVTI un Komisija norādīja, ka direktori, kuriem nav izpildpilnvaru, lai gan tie nav atbildīgi par ikdienas vadības lēmumiem, ir iesaistīti valdes līmeņa lēmumu pieņemšanā saistībā ar ieguldījumiem. Ieguldīšana sastāv no izvēles izdarīšanas. Šo izvēļu kvalitāte lielā mērā ir atkarīga no atbildīgo personu augstās kvalifikācijas un godīguma. No tā izriet, ka potenciālajiem ieguldītājiem var būt svarīga lēmumu pieņēmēju identitāte. Turklāt to personu identificēšana laikus, kuras pieņem lēmumu par līdzekļu ieguldīšanu, ļauj ieguldītājiem tostarp pārbaudīt iespējamos interešu konfliktus. Ja šī informācija prospektā netiek aktualizēta, tiek traucēta ieguldītāju spēja pamatoti novērtēt tiem piedāvātos ieguldījumus.

37. Savos rakstveida apsvērumos Vācijas valdība, kuras nostājai *Invest Fund Management* un Luksemburgas valdība piekrita tiesas sēdē, norādīja, ka prospekta būtiskās daļas, kas ir jāaktualizē, attiecas tikai uz tām daļām, kuras ir jāiekļauj pamatinformācijā ieguldītājiem dokumentā, kas prasīts Direktīvas 2009/65 IX nodaļas 3. iedaļā.

38. Direktīvas 2009/65 78. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis pieprasa, lai ieguldījumu sabiedrība un pārvaldības sabiedrība (par katru tās pārvaldīto kopīgo fondu) sagatavo īsu dokumentu, kurā iekļauta pamatinformācija ieguldītājiem, kas tiek saukta par "pamatinformāciju ieguldītājiem". Tās 78. panta 2. punktā ir noteikts, ka pamatinformācijā ieguldītājiem iekļauj atbilstīgu informāciju, proti, par attiecīgā PVKIU pamatrādītājiem, un dara to zināmu ieguldītājiem, lai tie varētu pamatoti spriest par viņiem piedāvātā pakalpojuma raksturu un riskiem un attiecīgi pieņemt pamatotus lēmumus par ieguldījumiem. Saskaņā ar šīs direktīvas 78. panta 3. punktu "pamatinformācijā ieguldītājiem" ir jānosaka PVKIU un jāsniedz īss apraksts par tā ieguldījumu mērķiem un ieguldījumu politiku; iepriekšējās darbības rezultātu izklāsts vai attiecīgā gadījumā darbības scenāriji, izmaksas un saistītās maksas; un ieguldījuma riska/ienesīguma profils, tostarp atbilstoši norādījumi un brīdinājumi saistībā ar riskiem, kas attiecas uz ieguldījumiem PVKIU.

39. Vācijas valdība norāda, ka Direktīvas 2009/65 78. panta 3. punkta angļu un franču valodas versijās attiecīgi ir minēti *the essential elements* un *les éléments essentiels*, par kuriem ir jāsniedz ziņas. Tā uzskata, ka "prospekta būtiskās daļas", kas ir jāaktualizē saskaņā ar tās 72. pantu, ir "būtiskās daļas attiecībā uz PVKIU", kas jāiesniedz kā pamatinformācija ieguldītājiem saskaņā ar

[8] Jānorāda, ka Direktīvas 2009/65 1. pielikuma A saraksta 1.8. punktā nav nošķirti izpilddirektori un direktori, kuriem nav izpildpilnvaru.

78. panta 3. punkta a)–e) apakšpunktu. Direktīvas 2009/65 69. panta 1. punktā ir paredzēts, ka prospektā iekļauj informāciju, kas ieguldītājiem vajadzīga, lai pamatoti novērtētu viņiem piedāvāto ieguldījumu un it īpaši ar to saistītos riskus. Prospekts, kas ietver šādu aktualizētu pamatinformāciju ieguldītājiem, ļauj ieguldītājiem pieņemt šādu pamatotu vērtējumu.

40. Vācijas valdība uzskata, ka šī interpretācija veicina Direktīvā 2009/65 izvirzīto mērķu un uzdevumu sasniegšanu, jo gan pamatinformācijas ieguldītājiem dokumenta, kuram ir jāsaskan ar attiecīgajām prospekta daļām, gan paša prospekta mērķis ir nodrošināt iespēju ieguldītājiem izprast ieguldījumu riskus un pamatoti tos novērtēt.

41. Atbildot vispirms jānorāda, ka Direktīvas 2009/65 78. pants ir iekļauts tās IX nodaļas 3. iedaļā "Pamatinformācija ieguldītājiem", savukārt 72. pants atrodas IX nodaļas 1. iedaļā "Prospekta un periodisko pārskatu publicēšana". Ja starp šiem noteikumiem nav savstarpējas atsauces vai tajos abos tiek izmantots viens un tas pats skaidri definētais termins, ir iespēja apdraudēt gramatisko interpretāciju, par kuru iestājas Vācijas valdība. Turklāt šķiet, ka Direktīvas 2009/65 citu valodu versijas neatbalsta šādu pārbaudāmo noteikumu interpretāciju [9].

42. Otrkārt, un, iespējams, svarīgāk ir tas, ka prospekts ir izstrādāts tā, lai sniegtu daudz sīkāku informāciju nekā pamatinformācijas ieguldītājiem dokuments. Lai gan to mērķi var sakrist attiecībā uz iespēju ieguldītājiem izprast ieguldījumu riskus un pamatoti novērtēt tos, šajos divos dokumentos sniegtās informācijas apjoms ir atšķirīgs. Kā tiesas sēdē paskaidroja *FSC*, Komisija un EVTI, pamatinformācijas ieguldītājiem dokuments ir paredzēts kā ļoti īss dokuments ar standartizētu saturu, lai atvieglotu dažādu ieguldījumu piedāvājumu salīdzināšanu, it īpaši privātajiem ieguldītājiem. Prospekts ir ievērojami garāks un sniedz detalizētāku informāciju, un tādēļ tas var būt lielāks atbalsts it īpaši institucionālajiem ieguldītājiem. No šāda viedokļa raugoties, nav pamatojuma tam, kādēļ pienākums aktualizēt informāciju prospektā nedrīkstētu būt plašāks par to, ko piemēro pamatinformācijas ieguldītājiem dokumentam. Divu atšķirīgu režīmu noteikšana informācijas sniegšanai potenciālajiem ieguldītājiem ar Direktīvu 2009/65 arī nav pretrunā tās mērķiem.

43. Šo iemeslu dēļ neesmu pārliecināts, ka Vācijas valdības ierosinātā pieeja aplūkojamās Direktīvas 2009/65 noteikumu interpretācijai ir pareiza.

44. *Invest Fund Management* apgalvo, ka, tā kā jaunu direktoru, kuriem nav izpildpilnvaru, iecelšana valdē ir jāapstiprina *FSC* un par to jāveic ieraksts attiecīgajā valsts komercreģistrā, šī informācija ir publiski pieejama no datuma, kad ir veikts ieraksts. Tā kā ieguldītājiem un potenciālajiem ieguldītājiem ir piekļuve valsts komercreģistram, ir saprātīgi interpretēt tādējādi, ka Direktīvas 2009/65 72. pantā netiek izvirzīta prasība aktualizēt šo informāciju prospektā.

45. Ja likumdevēja nolūks bija tāds, ka ieguldītāji paļaujas uz publiski pieejamu informāciju valsts komercreģistrā, lai noteiktu attiecīgo vadības, pārvaldības un pārraudzības struktūru locekļus, ir grūti saprast, kāpēc Direktīvas 2009/65 I pielikuma A sarakstā šī informācija ir iekļauta kā obligāta minimālā prospekta prasība. No šī novērojuma izriet, ka, pēc likumdevēja domām, nepietiek ar to, ka valstu komercreģistri sniedz šādu aktualizētu informāciju. Var arī jautāt, kāpēc ieguldītājiem būtu jāpārbauda valstu komercreģistri, lai pārliecinātos, vai prospektā ietvertā informācija ir aktualizēta.

[9] Skat., piemēram, Direktīvas 2009/65 holandiešu un vācu valodas versijas. Holandiešu valodas versijas 72. pantā ir atsauce uz "de essentiële informatie in het prospectus", savukārt 78. panta 3. punkts attiecas uz "de volgende essentiële elementen van de icbe" (mans izcēlums). Vācu valodas versijas 72. pants attiecas uz "die Angaben von wesentlicher Bedeutung im Prospekt", savukārt 78. panta 3. punkts attiecas uz "Angaben zu folgenden wesentlichen Elementen des betreffenden OGAW" (mans izcēlums).

46. Es arī uzskatu, ka ir svarīgi tas, ka pati *Invest Fund Management*, šķiet, uzskatīja, ka informācija prospektos ir jāaktualizē pēc jaunu direktoru, kuriem nav izpildpilnvaru, iecelšanas. Sods, par kuru ir runa tiesvedībā iesniedzējtiesā, tika uzlikts tāpēc, ka *Invest Fund Management* aktualizēja prospektus pēc tam, kad izmaiņas bija iekļautas attiecīgajā komercreģistrā, bet pēc noteiktā termiņa beigām, nevis tāpēc, ka tā vispār tos nebūtu aktualizējusi.

47. Luksemburgas valdība uzskata, ka, tā kā Direktīvas 2009/65 72. pantā nav precīzas definīcijas jēdzienam "prospekta būtiskās daļas", tā saturs ir jādefinē dalībvalstu kompetentajām iestādēm. To darot, šīm iestādēm būtu jāapsver, vai ir nepieciešama prospekta aktualizēšana, lai atspoguļotu būtiskas izmaiņas, kas varētu ietekmēt ieguldītāju intereses. Šis novērtējums ir jāveic katrā gadījumā atsevišķi un ievērojot samērīguma principu, lai saskaņotu ieguldītāju intereses ar pārvaldības sabiedrību interesēm, ņemot vērā direktīvas mērķus.

48. Direktīvā 2009/65 nav norādes, ka likumdevējs būtu vēlējies jēdziena "prospekta būtiskās daļas" definīciju tās 72. pantā atstāt dalībvalstu vai to kompetento iestāžu ziņā. Kā paskaidrots šo secinājumu 30. punktā, šajos apstākļos šis formulējums saskaņā ar Savienības tiesībām ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi.

49. Gan *Invest Fund Management*, gan Luksemburgas valdība norāda, ka dažas izmaiņas prospektā iekļautajā informācijā var būt tik nelielas vai nebūtiskas, ka tās neinteresē ieguldītājus, un tādā gadījumā Direktīvas 2009/65 72. pantā nav prasīts, lai prospekts tiktu aktualizēts. Šajā kontekstā *ZDKISDPKI* 56. panta 1. punktā ir paredzēts, ka kolektīvo ieguldījumu shēmas prospektā iekļauto būtisko daļu "izmaiņu" gadījumā prospekts tiek aktualizēts. Tas varētu atspoguļot Bulgārijas likumdevēja nodomu attiecībā uz prospekta satura aktualizēšanu noteikt stingrākus noteikumus par tiem, kas paredzēti Direktīvā 2009/65, ko šis tiesiskais regulējums pieļauj [10]. Katrā ziņā, ņemot vērā manus apsvērumus šo secinājumu 36. punktā, uzskatu, ka šajā lietā aplūkotās izmaiņas nevar klasificēt kā nebūtiskas vai *de minimis*.

50. Polijas valdība norāda, ka gan vārda "būtisks" parastā nozīme, gan Direktīvas 2009/65 72. panta teleoloģiskā interpretācija apstiprina secinājumu, ka prospekta būtiskās daļas ir aprakstītas tās 69. panta 1. punkta otrajā daļā, proti, tās ir "skaidrs un viegli saprotams paskaidrojums par fonda riska profilu". Pakārtotā interpretācija, ka prospekta būtiskās daļas ir tās, kas minētas tās 69. panta 2. punktā, ir jāizslēdz, jo tas pārvaldības un ieguldījumu sabiedrībām uzliktu pārmērīgi apgrūtinošus pienākumus, kas būtiski neuzlabo ieguldītāju aizsardzību. Polijas valdība atsaucas uz pamatlietas faktiem, lai sniegtu piemēru informācijai, kas jāiekļauj prospektā, taču tā nav "būtiska daļa", kas ir jāaktualizē saskaņā ar Direktīvas 2009/65 72. pantu. Tomēr tā piekrīt, ka dalībvalstis šajā ziņā var noteikt stingrākas prasības.

51. Mani nepārliecina pieeja, par kuru iestājas Polijas valdība, divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, kā paskaidrots šo secinājumu 33.–35. punktā, jēdziena "būtisks" parastajai nozīmei atbilst tas, ka tas ietver "vismaz I pielikuma A sarakstā paredzēto informāciju", jo Direktīvas 2009/65 69. panta 2. punktā ir noteikts, ka tā ir obligāta prasība sniegt informāciju. Tādējādi, ja nav norādes par pretējo, ir pamatoti secināt, ka šī informācija ir "būtiska" prospekta kontekstā, kas ir jāaktualizē, kad tā tiek mainīta. Otrkārt, nedz Polijas valdība, nedz arī kāda no pusēm, kas Tiesai ir iesniegušas apsvērumus par to, ka šāda interpretācija būtu pārmērīgi apgrūtinoša, nav

[10] Direktīvas 2009/65 15. apsvērumā ir paredzēts: "Piederības dalībvalstij parasti vajadzētu būt iespējai ieviest stingrākus noteikumus par tiem, kas paredzēti šajā direktīvā, jo īpaši attiecībā uz atļaujas piešķiršanas nosacījumiem, uzraudzības normām un noteikumiem par darbības pārskatu un prospektu."

pamatojušas šos apgalvojumus, it īpaši atsaucoties uz prospekta aktualizēšanas paredzamajām izmaksām. Ja nav šādu pierādījumu, ir grūti saprast, kāpēc šeit aplūkotajos apstākļos nevajadzētu dominēt ieguldītāju neapšaubāmajām interesēm piekļūt pareizai, aktuālai informācijai.

52. No tā, manuprāt, izriet, ka, Direktīvas 2009/65 I pielikuma A sarakstā norādītā informācija, kas jāiekļauj prospektā, ir daļa no "prospekta būtiskajām daļām" direktīvas 72. panta izpratnē un tādējādi tā ir jāaktualizē. Ņemot vērā šo ierosināto atbildi, šķiet, ka Tiesai nav jāatbild uz trešo jautājumu. Tāpēc es ierosinu to neaplūkot.

B. Jautājums par sodiem par neizpildi

53. Ceturtais jautājums attiecas uz *FSC* pilnvaru apjomu uzlikt sodus par prospekta aktualizēšanas pienākuma neizpildi. Kā paskaidrots šo secinājumu 22. punktā, tas, ka *Invest Fund Management* neaktualizēja katra no pieciem tās pārvaldītajiem fondiem prospektus, bija pamats pieņemt piecus atsevišķus lēmumus par naudas sodu. Iesniedzējtiesa jautā, vai Direktīvas 2009/65 99.a panta r) punkts ļāva *FSC* uzlikt šos sodus [11].

54. *Invest Fund Management* uzskata, ka *FSC* pieeja nav savienojama ar Direktīvas 2009/65 noteikumiem. Pēc tās domām, nespēja aktualizēt piecu tās pārvaldīto fondu prospektus ir viens neizpildes gadījums, jo tas attiecas uz tiem pašiem apstākļiem, proti, jaunu direktoru, kuriem nav izpildpilnvaru, iecelšanu tās valdē. *FSC* pieeja ir pretrunā Direktīvas 2009/65 99.a panta r) punktam, saskaņā ar kuru, kā tiek apgalvots, sodus var uzlikt tikai par atkārtotu tās 68.–82. panta neievērošanu. Turklāt *FSC* prakse uzlikt sodus par neizpildi attiecībā uz katru *Invest Fund Management* pārvaldīto fondu arī ir nesamērīga, jo tā nav saderīga ar Direktīvas 2009/65 99.a panta r) punktu.

55. Mani nepārliecina *Invest Fund Management* arguments, ka iesniedzējtiesa saskaras ar vienu neizpildes gadījumu. Direktīvas 2009/65 68. pants uzliek pārvaldības sabiedrībām pienākumu publicēt prospektu "par katru tās pārvaldīto kopīgo fondu". Fakts, ka prospekts netiek aktualizēts katram no šiem fondiem, nozīmē, ka šīs direktīvas 72. pantā noteiktais pienākums aktualizēt prospektu nav izpildīts attiecībā uz katru no šiem fondiem neatkarīgi no sniegtajiem paskaidrojumiem. Ņemot to vērā, ir bijuši pieci neizpildes gadījumi, katrs no tiem attiecas uz citu fondu un veido vienu neizpildes gadījumu katram pārvaldītajam fondam.

56. Katra savos attiecīgajos apsvērumos Tiesai *FSC*, Polijas valdība un Komisija pievērsās ceturtajam jautājumam. Tās visas, manuprāt, pareizi norāda, ka Direktīvas 2009/65 mērķis nav dalībvalstu tiesību aktu pilnīga saskaņošana. Kā norādīts šīs direktīvas 15. apsvērumā, parasti dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt noteikumus, kas ir stingrāki par tiem, kas tajā noteikti, it īpaši attiecībā uz atļaujas piešķiršanas nosacījumiem, piesardzības prasībām un noteikumiem par ziņošanu un prospekta saturu. Šīs direktīvas 99.a pantā ir sniegta skaidra atsauce uz dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem. Šī panta ievadteikums arī skaidri norāda, ka Direktīvā 2009/65 nav izsmeļoši definēts to neatbilstošu darbību saraksts, par kurām ir jāpiemēro sods; tā vietā tajā tiek noteikta neatbilstoša darbība, kas ir "it īpaši" jāsoda.

[11] Saskaņā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Bulgārijā piemērojamie tiesību akti paredz atsevišķu soda uzlikšanu par katru pārvaldības sabiedrības pienākumu nepildīšanu saistībā ar būtisku daļu aktualizēšanu.

Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, ja nav veikta Savienības tiesību aktu saskaņošana attiecībā uz sodiem, kas piemērojami tajos noteikto nosacījumu neievērošanas gadījumā, dalībvalstis var izvēlēties sodus, kurus tās uzskata par piemērotiem [12].

57. No tā izriet, ka Direktīva 2009/65 ļauj dalībvalstīm pieņemt īstenošanas tiesību aktus, kas paredz stingrākus sodus par tās 72. panta neievērošanu nekā tie, kas noteikti 99.a panta r) punktā, ja vien šādi sodi nav nesamērīgi [13]. Mani nepārliecina *Invest Fund Management* kodolīgais paziņojums, ka *FSC* pieeja iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā radīs nesamērīgi lielus sodus. Tieši pretēji, *Invest Fund Management* ir pienākums katra tās pārvaldītā fonda faktiskajiem un potenciālajiem ieguldītājiem nodrošināt attiecīgā prospekta būtisko daļu aktualitāti. Tāpēc soda uzlikšana par katra prospekta neaktualizēšanu pati par sevi nav nesamērīga.

VI. Secinājumi

58. Tādējādi ierosinu Tiesai uz *Sofiyski rayonen sad* (Sofijas rajona tiesa, Bulgārija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem sniegt šādas atbildes:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2014/91, I pielikuma A sarakstā norādītā informācija, kas ir iekļauta prospektā, ir daļa no "prospekta būtiskajām daļām" šīs direktīvas 72. panta izpratnē, un tāpēc tā ir jāaktualizē.

2) Direktīvas 2009/65/EK 99.a panta r) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts īstenošanas tiesību akti var paredzēt soda uzlikšanu pārvaldības sabiedrībai par katru tās pārvaldīto ieguldījumu fondu par katru gadījumu, kad nav izpildīti pienākumi attiecībā uz ieguldītājiem sniedzamo informāciju, kas noteikti saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē Direktīvas 2009/65/EK 68.–82. pantu.

[12] Skat., piemēram, spriedumu, 2017. gada 22. marts, *Euro-Team* un *Spirál-Gép* (C-497/15 un C-498/15, EU:C:2017:229, 39. un 40. punkts un tajos minētā judikatūra).

[13] Direktīvas 2009/65 99.c pants, kā arī šo secinājumu 56. punktā minētā judikatūra.